

Retningslinjer for digital skiltning

Digitale skilte er en ny type skilte i bybilledet. Skiltene tiltrækker sig stor opmærksomhed og har større synlighed end de almindelige analoge skilte. Hjørring Kommune har i den senere tid modtaget flere henvendelser om opsætning af digitale skilte til kommercielle formål. På nuværende tidspunkt er der allerede opsat et digitalt skilt på Parallevej 48 i Hjørring. Derudover har kommunen også selv et ønske om at anvende digital skiltning til at øge kommunens synlighed i bybilledet bl.a. i form af såkaldte byportaler placeret ved hovedindfaldsvejene til Hjørring og Hirtshals.

Da det er en forholdsvis ny type skilte, har kommunen ingen praksis/retningslinjer for hvor disse skilte kan tillades opsat eller efter hvilke principper de kan anvendes. Det skal således overvejes om der skal være nogle krav til, hvor digital skiltning må anvendes, hvad der må reklameres for og hvordan der må skiltes (tekniske specifikationer såsom størrelse, lysstyrke, hyppighed i billedskifte og lignende). Kommuneplanen indeholder generelle retningslinjer for anden skiltning og retningslinjerne for anvendelse af digital skiltning skal indarbejdes her i ved den næste revision.

Digitale skilte

De digitale skilte adskiller sig væsentligt fra de faste skilte, da de er dynamiske. Da skiltet er hurtigt at ændre er anvendelsesmulighederne utallige og der rent praktisk ingen øvre grænse for, hvor stort et digitalt skilt kan blive.

Det giver imidlertid en udfordring for administrationen af, hvor der skal tillades opsætning af skilte. Udfordringen ligger i, at skiltningen er "levende" og dermed i højere grad vil kunne påvirke omgivelserne. At skiltet er "levende" skal forstås på den måde, at der skiftes mellem forskellige stillbilleder, eller at der er tale om små filmklip. Skiltningen kan være med til at understøtte et bymiljø ved at tilføre aktivitet og dynamik, men det kan samtidig forstyrre oplevelsen af et byrum, være distraherende for trafikken, og medføre gener for naboer på grund af farveskift og lysintensitet. En anden udfordring er, at administrationen på nuværende tidspunkt ikke har noget administrationsgrundlag.

Administrationsgrundlag

Hvis retningslinjer skal kunne bruges i sagsbehandlingen skal de kunne håndhæves med hjemmel i lovgivningen. Som det også er gældende for de eksisterende rammer for anden skiltning, er der er imidlertid visse udfordringer i forbindelse med håndhævelse. Det betyder, at rammerne langt hen af vejen udelukkende spiller en rolle i forbindelse med dialog med ansøger, hvor man kan give gode råd og som grundlag for en konkret vurdering i forbindelse med sagsbehandling samt i forbindelse med lokalplanlægningen.

Kommuneplan

I kommuneplanen er der fastlagt generelle rammer for skiltning, hvilket er de rammer, der er gældende, hvis der ikke er en vedtaget lokalplan. Det er dog vanskeligt at håndhæve kommuneplanens generelle rammer, da kommuneplanen som udgangspunkt ingen retsvirkning har overfor borgeren, men alene for Byrådet selv. Det vil sige, at Byrådet skal "virke for" kommuneplanens gennemførelse.

Hvis kommunen ønsker at håndhæve kommuneplanens rammer, skal der nedlægges et forbud i henhold til Planlovens § 12, stk. 3, hvorved rammebestemmelserne tillægges retsvirkning overfor borgeren. Det er dog kun muligt at anvende § 12, stk. 3 til at forhindre opførelse af bebyggelse og ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer. Det vil sige, at kommuneplanens rammer vedr. skiltning ikke kan håndhæves, da et skilt hverken er bebyggelse eller en ændret anvendelse.

De generelle rammer sætter rammerne for udarbejdelse af lokalplaner, hvilket vil sige, at retningslinjerne skal indarbejdes i fremtidige lokalplaner.

Lokalplan

Mange områder er på nuværende tidspunkt omfattet af en lokalplan som fastlægger bestemmelser omkring skiltning. Da digital skiltning er et forholdsvist nyt fænomen, er der stort set ingen lokalplaner, der tager konkret stilling til digital skiltning. Dog kan der være nogle generelle bestemmelser omkring skiltning som også vil gælde digitale skilte. I nogle lokalplaner er der bestemmelser om, at al skiltning skal godkendes af kommunen, hvilket vil sige, at der skal meddeles en dispensation fra lokalplanen. I de tilfælde kan de generelle rammer anvendes som administrationsgrundlag i forbindelse med sagsbehandlingen.

De eneste lokalplaner som tager konkret stilling til digital skiltning er lokalplanen for det nye Teateroplevelseshus, lokalplanen for rådhuset ved Springvandspladsen i Hjørring samt lokalplanen for stadion i Hjørring. I de tilfælde administreres på baggrund af lokalplanens bestemmelser og ikke på baggrund af kommuneplanens generelle rammer.

Byggelovens § 6D

Afhængig af størrelse og placering skal et skilt have en tilladelse efter Byggeloven. Det fremgår af byggelovens § 6D, stk. 1, at en tilladelse kan gøres afhængig af, at bebyggelsen får en sådan ydre udformning, at der i forbindelse med dens omgivelser opnås en god helhedsvirkning. Denne bestemmelse sikrer, at der i f.eks. bevaringsværdige bymiljøer, kan stilles vilkår i tilladelsen til bebyggelsens ydre udformning, og herunder vilkår til bebyggelsens fremtidige skiltning.

Det fremgår videre af byggelovens § 6D, stk. 2, at skiltning, lysinstallationer og lignende ikke må være til ulempe eller virke skæmmende på omgivelserne, og at dette kan sikres opfyldt ved påbud eller forbud. Kommuneplanens generelle rammer vil kunne anvendes som administrationsgrundlag i forhold til en vurdering af en ansøgning om opsætning af et digitalt skilt i henhold til byggeloven.

Hvorvidt en skiltning er omfattet af byggelovens anvendelsesområde beror imidlertid på en konkret vurdering, under hensyn til skiltningens størrelse, placering, belysning osv. samt dens indvirkning på omgivelserne.

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens § 21 fremgår det, i det åbne land må der ikke anbringes plakater, afbildninger, fritstående skilte, lysreklamer og andre indretninger i reklame- og propagandøjemed. Det skyldes bl.a. at man vil undgå, at skiltning er med til at sløre overgangen mellem by og land. Hvad åbent land er – er ikke entydigt defineret, og derfor bliver det nærmere et skøn, om der er tale om åbent land eller ej. Derfor skal det overvejes om et skilt vil kunne virke forstyrrende i forhold til det åbne land. Her vil skiltets lysstyrke spille en stor rolle, da styrken kan reguleres således skiltet kun bliver synligt på kort afstand i den mere bymæssige del.

Problemstillinger

Et digitalt skilt medfører en helt anden form for forstyrrelse i bybilledet end andre skiltetyper fordi det er levende. Derfor er der nogle helt centrale problemstillinger, som skal overvejes når der skal fastlægges retningslinjer omkring opsætning af digitale skilte.

Visuel påvirkning af omgivelserne:

Det har meget stor betydning, hvilket gaderum skiltet skal indgå i. Da et digitalt skilt i langt højere grad indtager og i nogle tilfælde helt overtager et gadebillede, er det meget vigtigt, at der opsættes nogle vurderingskriterier for, hvor der kan opsættes digitale skilte. Her er det centralt, at der skel-

nes mellem eks. midtbyen, erhvervsområder og indfaldsveje samt ældre bymiljøer, som er særligt følsomme, da bygningerne udgør en vigtig del af vores kulturarv og identitet.

Lys og refleksioner

Ved opsætning af digitale skilte ved veje og gader kan der skabes problemer med lys- og refleksioner for naboer, hvis der er levende billeder på skærmen, hvorved der f.eks. sendes lysflimmer ind i boliger. Hvis skiltet ikke har en lysregulering, som styrer lysstyrken efter omgivelserne (vejrforholdene, dag/nat), kan der opstå problemer med blænding.

Trafiksikkerhedsmæssige gener

Filmklip og billeder, der skifter på skærmen, kan i mere eller mindre grad distrahere de forbigående og trække opmærksomheden væk fra trafikken med trafikuheld til følge. Det er derfor relevant at fastsætte retningslinjer for hvor ofte og hvordan billedet på skærmen må skifte. Dette kan eksempelvis variere afhængig af tidspunktet på døgnet, således der i myldertiden er færre skift end på andre tidspunkter. De tidligere nævnte blændgener, kan også have en betydning for trafikanter, og det er derfor vigtigt, at lyset fra skiltet reguleres efter omgivelserne (vejrforholdene, dag/nat).

Politiet skal ikke meddele tilladelse til opsætning af skilte, men kan kræve skilte taget ned, hvis de vurderer, at færdselslovens bestemmelser (§ 99) er overtrådt. (Hvis skiltet er til fare og ulempe for trafiksikkerheden).

Reklameindhold

I forbindelse med lokalplanlægning fastlægges der ofte bestemmelser omkring, hvad der må reklameres for. Da digitale skilte er meget dynamiske og indholdet hurtigt kan skifte er det nødvendigt med retningslinjer for, hvad der må vises reklamer for. Det skal således overvejes, hvor skiltene kun kan have karakter af infotavler med informationer om begivenheder af interesse for offentligheden f.eks. sportsbegivenheder, udstillinger, kulturelle begivenheder mm., og hvor der kan tillades, at skiltene har et mere kommercielt formål.

Forslag til rammer for anvendelse af digital skiltning

Formålet med at opsætte retningslinjer er at skåne følsomme byområder som eksempelvis gågaden, den bevaringsværdige del af Hjørning og boligområderne, således de friholdes for digitale skilte samtidig med, at der gives mulighed for digital skiltning i mere robuste områder, som eksempelvis indfaldsvejene, trafikknudepunkter og mere robuste center- og erhvervsområder.

Fælles for digital skiltning er, at der i forbindelse med en ansøgning skal ske en konkret vurdering af påvirkningen af omgivelserne, herunder gener for naboer og trafiksikkerheden. Derudover gælder følgende generelle rammer:

- Skilte må ikke være bevægelige/roterende.
- Spots skal udføres med stillbilleder eller som korte filmsekvenser.
- Lysstyrken må ikke være til gene for omgivelserne og skal kunne variere afhængig af omgivelserne (vejrforholdene, dag/nat).
- Skift mellem spots skal ske ved langsom op- og nedblænding af hensyn til trafiksikkerheden.
- Hvis det vurderes at være uhensigtsmæssigt af hensyn til trafiksikkerheden at vise filmsekvenser, kan der stilles vilkår for brugen f.eks. begrænset brug af filmsekvenser eller max. antal billeder pr. minut.

I dette notat arbejdes der med tre typer af digitale skilte. De konkrete retningslinjer vil være forskellige afhængigt af, hvilken type skilt der er tale om og hvor det ønskes opsat. De tre typer er byportal, digitale skilte/storskærme og reklameskilte tilknyttet virksomheder.

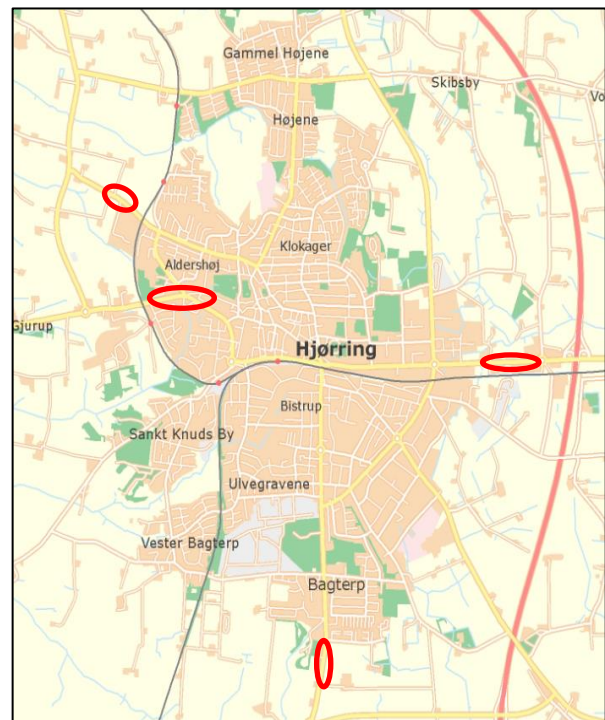
Byportal

En byportal er et digitalt infoskilt udformet som en pylon med indbygget digital skærm. Denne type skilt vil kunne placeres ved hovedindfaldsvejene til Hjørring (Frederikshavnsvej, Ålborgvej, Hirtshalsvej og Løkkensvej/Banegraven) og Hirtshals (Ålborgvej og Hovedvejen). Placeringerne er vist på nedenstående kort.

Pylonen må have en højde på max. 5,0 m og en bredde på max. 2,0 m. Skærmen må have et areal svarende til max. 60 % af pylonsens areal.

Portalen skal udelukkende fungere som en infotavle med informationer til borgere og turister om forskellige arrangementer og tilbud i kommunen. Portalen er samtidig en velkomst til turister til kommunen.

Der kan også arbejdes med mindre byportaler, som kan opsættes i gågaden i Hjørring eller ved stationerne i Hjørring, Vrå, Sindal og Hirtshals. Størrelsen på disse portaler skal tilpasses den konkrete placering, således den ikke virker skæmmende.

Placering af byporte ved indfaldsvejene til Hjørring og Hirtshals

Der kan reklameres med arrangementer indenfor følgende kategorier:

- Kultur- og sportsarrangementer, udstillinger, konferencer, turistarrangementer o.lign.
- Kommunale kampagner fx branding, bosætning, erhverv m.v.
- Store handelsarrangementer som f.eks. Open by Night
- Generel borgerinformation som f.eks. åbent hus på uddannelsessteder, borgermøder m.v.
- Trafikinformationer

Portalen må ikke anvendes til kommerciel reklame, hvilket vil sige, at der ikke må annonceres for kommercielle produkter i form af enkeltvarer, virksomheder, slagtilbud, serviceydelser og lign.

Byportalen skal afløse en lang række af skilte, som i dag opstilles midlertidig langs indfaldsvejene i forbindelse med forskellige arrangementer i byen, og vil således være med til at reducere antallet

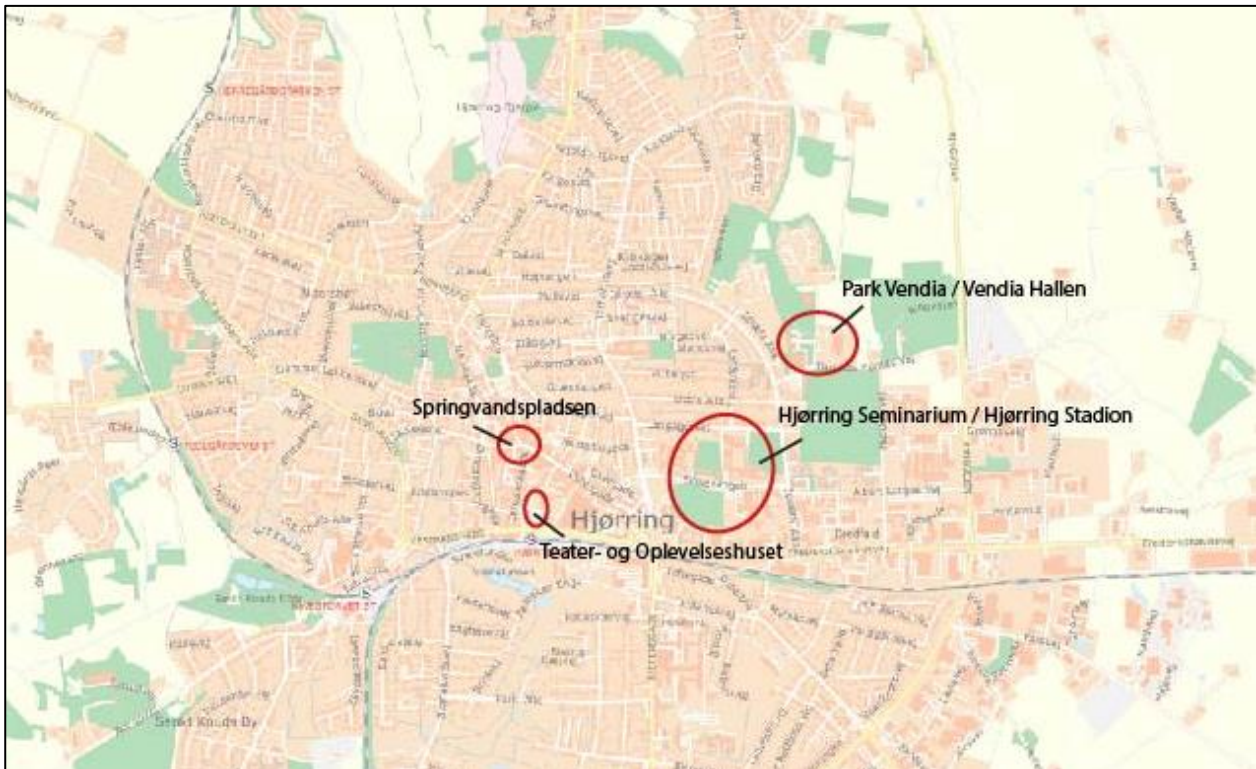
af skilte langs indfaldsvejene. Indfaldsvejene til Hjørring, specielt Frederikshavnsvej fremstår noget rodet og budskaberne drukner til tider i antallet af skilte. Portalen vil derfor være med til at forbedre det samlede indtryk af indgangen til byen.

Eksempler på banner og skilte, som er placeret langs indfaldsvejene til Hjørring. Fremover vil de skulle vises på byportalen.

Storskærme/signboards o. lign.

Der udpeges steder, hvor der kan opsættes storskærme/signboards. Skærmene må have et areal på max. 45 m² og må kun opsættes i tilknytning til større offentlige byrum, kulturinstitutioner eller undervisningsinstitutioner. Eksempelvis er der allerede mulighed for opsætning af et digitalt skilt/skærm i Hjørring ved Teateroplevelseshuset, rådhuset og Hjørring Stadion. Der er udpeget konkrete placeringer på nedenstående kort. Udover de udpegede områder i Hjørring kan der også tillades digitale skærme ved idræts- og kulturinstitutioner andre steder i kommunen, hvis de udgør et fælles samlingssted.

Steder med mulighed for opsætning af digitale skilte.

Skiltene skal bruges til at understøtte kulturelle arrangementer. På skærmene må der således reklameres for aktiviteterne i bygningen samt kulturelle aktiviteter, sportsbegivenheder o.lign. i øvrigt i kommunen. Herudover kan skærmene benyttes til visning af eksempelvis koncerter, fodboldkampe mm., som henvender sig til et større publikum. Skærmen må ikke anvendes til kommerciel reklame, såsom reklame for virksomheder, reklame for varer og priser.

Skærme skal placeres på facaden af en bygning og skal indgå som en del af bygningens arkitektur. Skilte må desuden placeres på mindre pyloner opstillet i tilknytning til bygningerne.

Skilte med navn og logo tilknyttet virksomheder

Skilte udformet som digitale skærme kan tillades opsat på erhvervsejendomme beliggende i erhvervsområder. De må ikke opsættes i gågaden og ældre, bevaringsværdige byområder. Der kan desuden opsættes et fælles digitalt skilt ved indkørslen til større erhvervsområder primært i Hjørring og Hirtshals.

Digital skiltning sidestilles med anden form for skiltning og skal således være tilknyttet den virksomhed/butik, hvor skiltet er opsat, og der kan udelukkende skiltes med navn og logo for den pågældende virksomhed. Ved fælles skiltning, skal reklameringen vedrøre aktiviteter knyttet til virksomheder indenfor området.

Skiltet skal placeres på bygningen og størrelsen skal tilpasses bygningens skala, og skal underordne sig facadens inddeling. Skilte skal tilpasse sig bygningens arkitektur og områdets karakter, og må ikke placeres på tage o.lign. En fælles skiltepylon må have en højde på max. 8,0 m og en bredde på max. 4,0 m.

Skiltning i forbindelse med erhverv i egen bolig

Af hensyn til naboer er det ikke muligt at opsætte et digitalt skilt i forbindelse med erhverv i egen bolig.